Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3950/24
12.3.2026. године
Б е о г р а д

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Маје Чогурић, председника већа, Миленије Петричевић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Ристић, адвокат из Београда, Настићева 22а/13, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Филип Лазић, адвокат из Београда, Савска 27/35, ради регреса, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 57019/21 од 14.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.3.2026. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 57019/21 од 14.12.2023. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... против тужене ББ из ..., којим је тражио да се на име дуговања по основу регресног захтева за издржавање сина ВВ и ћерке ГГ, обоје на редовном школовању, исплати тужиоцу половина трошкова које је тужилац исплатио заједничкој деци на име издржавања, за период од децембра 2018. године до септембра 2021. године у укупном износу од 1.676.000,00 динара, са каматом по Закону о затезној камати почев од дана подношења тужбе 19.10.2021. године до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 137.250,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из

одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, син парничних странака ВВ је редован студент Електротехничког факултета и тужилац је у периоду од августа 2018. године до децембра 2020. године, наведеном факултету уплаћивао различите новчане износе на име трошкова школарине. На име трошкова хируршке интервенције ВВ тужилац је 15.10.2021. године, специјалистичкој ординацији уплатио износ од 176.500,00 динара. Ћерка странака ГГ је редован студент Факултета примењених уметности и тужилац је у периоду од новембра 2019. године до фебруара 2020. године, уплаћивао трошкове школарине као и трошкове на име издржавања ГГ у периоду од фебруара 2020. године до јуна 2021. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом материјалног права из одредбе члана 165. Породичног закона - ПЗ, закључио да захтев тужиоца не ужива тражену судску заштиту, будући да је тужилац у утуженом периоду имао законску обавезу да издржава пунолетну децу која се редовно школују, због чега не може остварити право на накнаду за дато издржавање од тужене као родитеља који није учествовао у издржавању деце.

Правилност овакве одлуке првостепеног суда се није могла испитати, јер је првостепени суд њеним доношењем учинио битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју тужилац основано указује жалбом. Наведена битна повреда одредаба парничног поступка састоји се у томе што пресуда нема разлоге о одлучним чињеницама, а разлози које је првостепени суд дао о чињеничним закључцима на којима је засновао одлуку су нејасни, па пресуда има недостатака због којих се не може испитати. Осим изнетог, због погрешне примене материјалног права, одлучне чињенице нису правилно и потпуно утврђене.

Наиме, тужбени захтев о коме је одлучено побијаном пресудом тужилац заснива на чињеници да је у спорном периоду искључиво он сносио трошкове издржавања заједничке пунолетне деце странака која се редовно школују (коју чињеницу тужена није оспорила), иако није био дужан да то чини сам и у пуном обиму. Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је неоснован тужбени захтев на име накнаде за учињено издржавање, а образлажући своју одлуку навео је да тужилац као родитељ пунолетне деце која се редовно школују, не спада у круг лица које може остварити право на накнаду за дато издржавање у односу на тужену која је била дужна да даје издржавање, будући да тужилац има законску обавезу да издржава своју пунолетну децу која се редовно школују. Међутим, овакав закључак првостепеног суда не може се прихватити као правилан.

Издржавање деце од стране родитеља је основна обавеза оба родитеља и одредба члана 73. Породичног закона - ПЗ јасно прописује обавезу родитеља да издржавају дете. Издржавање деце као основна обавеза оба родитеља произлази и из садржине родитељског права (члан 68. став 2. ПЗ) и уско је повезана са њиховим

правом и дужношћу да децу чувају, подижу, васпитавају и образују. Једини начин престанка обавезе родитеља да издржавају дете, поред смрти детета или родитеља (члан 167. став 1. тачка 2. ПЗ) јесте да дете постане пунолетно а да се не школује редовно, а у случају редовног школовања да дете наврши 26. годину живота (члан 155. ПЗ). Одредбом члана 165. ПЗ, прописано је да лице које је фактички давало издржавање, а није имало правну обавезу, има право на накнаду од лица које је по овом закону било дужно да даје издржавање (став 1.), а ако је више лица истовремено било дужно да даје издржавање њихова обавеза је солидарна (став 2.).

Из наведених законских одредаба произлази да су оба родитеља, у конкретном случају и тужилац и тужена, дужници издржавања према заједничкој пунолетној деци која се редовно школују. Обавеза родитеља је солидарна и они су дужни да заједно издржавају децу, а основна карактеристика института пасивне солидарности је право регреса, па родитељ који је сам у целости или у већем обиму него што је био дужан, издржавао пунолетну децу на школовању, има право да захтева накнаду за дато издржавање према другом родитељу који у томе није учествовао или је доприносио издржавању у мањем обиму него што је био дужан. Смисао одредбе члана 165. ПЗ је да заштити трећа лица која су давала издржавање а нису имала законску обавезу, али то не треба да утиче на обавезу међу родитељима. Ово стога што тумачење одредаба ПЗ не указује на друштвену вредност коју би законодавац штитио тиме што би једног родитеља ослободио законске обавезе да издржава своју децу, кроз ускраћивање другом родитељу права на регрес.

Следом изнетог, законом прописано право на накнаду дела трошкова за издржавање деце, супротно закључку првостепеног суда, није резервисано само за трећа лица која су фактички давала издржавање, а нису имала правну обавезу, већ и за родитеља који је искључиво давао издржавање или у већем обиму него што је био дужан да доприноси издржавању и то према другом родитељу који ту своју обавезу није извршавао, из чега произлази да тужилац као родитељ има право да тражи од другог родитеља да му надокнади део трошкова на име датог издржавања заједничке деце и то део који је сразмеран могућностима тужене као дужника издржавања и истовремено одговара потребама деце као поверилаца издржавања, које битне чињенице је првостепени суд, због погрешне примене одредбе члана 165. ПЗ пропустио да утврди.

Из изложених разлога, побијана пресуда је морала бити укинута применом члана 391. став 1. и 392. став 2. ЗПП.

Укинута је применом члана 401. тачка 3. у вези са чланом 165. став 3. ЗПП и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке, јер зависи од исхода спора и постигнутог успеха странака.

У поновном поступку, првостепени суд ће поступити по примедбама на које је указано овим решењем и отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка, те ће извођењем доказа саслушањем парничних странака и правилном применом одредбе члана 160. ПЗ утврдити потребе пунолетне деце странака у спорном периоду, као поверилаца издржавања, могућности тужене као дужника издржавања и

укупан износ којим је тужилац доприносио издржавању, те у зависности од тога утврдити у ком обиму је тужена била у обавези да подмирује потребе деце у спорном периоду. Пошто поступи по изнетом, првостепени суд ће на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилном применом материјалног права одлучити о захтеву тужиоца, а за своју одлуку ће у образложењу навести јасне, потпуне, непротивречне и законите разлоге тако да се одлука може испитати.

Председник већа-судија
Маја Чогурић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић